

Izješće o matičnoj djelatnosti Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja

U sklopu programa matične djelatnosti, a u smislu dokumentacijskog povezivanja prirodoslovnih zbirki u Sustavu muzeja, te njihove valorizacije i zaštite, Hrvatski prirodoslovni muzej u 2007. g. nastavio je sa sustavnim snimanjem opsega i stanja prirodoslovne građe u muzejskim i privatnim institucijama širom Hrvatske. Terenskim obilascima dijela muzeja i zbirki dobio se snimak postojećeg sadržaja, opsega i stanja zbirki, a dobivene podatke verificirat će stručnjaci - kustosi matičnog muzeja, pojedinih zbirki te po potrebi i stručnjaci iz inozemstva. U okviru planiranih aktivnosti vezanih za matičnu djelatnost u 2007. g. obavljen je pregled mineraloško-petrografskih, zooloških i geološko-paleontoloških zbirki u muzejima kao i nekim privatnim zbirkama te upoznavanje s njihovim sadržajem i stanjem:

- U Ornitološkoj zbirci Metković obavljena je redovita dezinsekcija ornitološke zbirke te restauracija preparata ptica. Dezinsekciju i restauraciju ptica obavili su djelatnici Zoološkog odjela (Vajdić, Mihoci).
- U Entomološkom odjelu Gradskog muzeja Varaždin, muzejski savjetnik mr. sc. Franjo Perović stručno je obrađivao zbirku Franje Koščeca. Osim determinacije potporodica Nematinae, s voditeljicom Anticom Bregović pregledan je i popravljen kompletni materijal, te su novodeterminirana 124 primjerka. Uz to, obavljena je i determinacija kornjaša pronađenih u herbarskoj zbirci. Radi se o rodu *Stagetus*. U obradi zbirke Koščec kompletno su obrađeni i primjerci iz roda *Rhogogaster* i tribus *Macrophyni*. Ukupno je obrađeno 120 primjeraka. Zbog snimanja za TV napravljen je i izbor materijala za snimanje unutar ostalih grupa (izvan grupe opnokrilaca-Hymenoptera); pojedinačno su pronađeni i pripadnici osa biljarica. Taj materijal prosljeđen je na analizu u Zagreb. Ukupno, u razdoblju od 1. do 11. lipnja 2007., uz obavljeno snimanje, obrađeno je i 185 primjeraka pripadnika porodice *Tenthredininae*, izuzev rodova *Rhogogaster* i *Macrophyni*. Registrirana su četiri nova taksona za spisak faune Hrvatske. Započet je i nastavak inventarizacije ostalog entomološkog materijala. Također, kustosica I. Mihoci, obavila je pregled zbirke grlica Koščec u Gradskom muzeju Varaždin, za simpozij o životu i djelu F. Koščeca. Također je postignut dogovor o redeterminaciji, pregledu kao i dogovor o upisu podataka u muzejsku bazu M++. Kustos D. Japundžić posjetio je Varaždinski muzej radi pregleda i utvrđivanja stanja paleontološke zbirke fosila.
- U prostoru budućeg Prirodoslovnog muzeja u Androvićevoj ulici u Dubrovniku u tijeku je obnova i rekonstrukcija zgrade budućeg Muzeja. Kako djelatnici Hrvatskog prirodoslovnog muzeja aktivno učestvuju u pripremnim i svim drugim radovima, više puta su boravili u tom muzeju. Tako je obavljena proljetna dezinsekcija i premještaj dijela fundusa zoološke građe unutar Muzeja (Jalžić, Godec), a u planu je i premještaj prirodoslovne građe i tijekom prosinca 2007. g., budući da je zbog planiranih građevinskih radova u dijelu prostora u kojem trenutno smještena prirodoslovna građa potrebno izmjestiti građu u drugi prostor (Vajdić, Mihoci, Šašić-Kljajo).

Od zoolološke građe obavljen je i pregled zbirke kralješnjaka. Utvrđeni su predmeti za otpis, determinirane su pojedine vrste te je ustanovljena potreba za nabavom i izradom (zamjenom) pojedinih preparata za potrebe stalnog postava.

Postignuta je suradnja s pročelnicom Ureda za zaštitu okoliša i prostornog uređenja u svezi buduće suradnje Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja i Prirodoslovnog muzeja u Zagrebu (Lazar). Također je pregledana i zbirka minerala i stijena (Bukovec). Ravnateljica Muzeja (Vlahović) i muzejski savjetnik, dugogodišnji ravnatelj Muzeja (Tvrtković) sudjelovali su na sastanku u Gradskom poglavarstvu u Dubrovniku, vezano za osnivanje dubrovačkog prirodoslovnog muzeja, te je tom prigodom obišena i zgrada budućeg Muzeja na kojoj se odvijaju radovi, te su postignuti načelni dogovori oko suradnje.

- U Muzeju Sveti Ivan Zelina, kustosi Geološko-paleontološkog odjela, preuzeli su zbirku fosila na određivanje. Riječ je o slučajnim nalazima iz zelinske okolice koje su u Muzej donijeli stanovnici okolnih sela. Materijal je potpuno nesređen, a kako ima zanimljivih primjeraka, potrebno ih je odrediti i formirati prvu paleontološku zbirku u Muzeju Sveti Ivan Zelina. Stoga su kustosi te uzorke preuzeli na stručnu obradu, nakon čega će biti vraćeni i izloženi u domicilni muzej (Jurišić-Polšak, Krizmanić, Prlj-Šimić, D. Japundžić). Također je obišen i kamenolom u Biškupcu i u G. Orešju gdje je prikupljeno još uzoraka stijena i fosila koji će upotpuniti zelinsku zbirku.
- Kustosi Geološko-paleontološkog muzeja (Dražen Japundžić, Zlata Jurišić-Polšak i Tamara Đerek) tijekom proljeća obišli su muzeje po Dalmaciji te neke privatne zbirke. U privatnoj zbirci Sikirica u selu Jabuka kraj Trilja snimano je stanje fosila. Riječ je o vrijednoj paleontološkoj zbirci koja se sastoji od trijaskih amonita i miocenskih školjkaša kongerija. Postignut je dogovor da kustosi HPM-a, specijalisti za te skupine fosila stručno odrede te zbirke, a dio fosila da se i otkupi za Hrvatski prirodoslovni muzej, obradi i smjesti u Geološko-paleontološkom odjelu Muzeja. Pregledan je i novi Muzej triljskoga kraja s vrijednom arheološkom građom s nalazišta Gardun i Cetina. U razgovoru s kustosicom Angelom Babić doznali smo da će biti izložena i etnografska zbirka. Preporučili smo da se izloži i dio zbirke Sikirica nakon obrade u HPM-u, što je i prihvaćeno.
- U okviru suradnje sa Zavičajnim muzejom Donja Kupčina, viši preparator (Vajdić) i viši kustos (Kletečki), obišli su i pregledali etno-park u sklopu Muzeja. Tom prigodom, zbog neprimjerenih i neadekvatnih uvjeta za čuvanje i izlaganje, preuzeti su i u Hrvatski prirodoslovni muzej vraćeni preparati koji su bili posuđeni za izlaganje u etno-parku. Prije preuzimanja svaki dermoplastični preparat zasebno je pregledan, pri čemu je utvrđeno da su preparati sačuvani u stanju u kojemu su bili prilikom predaje i neoštećeni.
- Obišena je i pregledana izložba *Želite li stvarnost ili mit - priča o bjeloglavom supu* u Belom na otoku Cresu (Grbac), a potom su izvršeni popravci izložbe. Tom prigodom postignut je i dogovor o daljnjoj suradnji, te su provedena istraživanja herpetofaune Cresa, u suradnji s University of Antwerpen, Belgija.

- U cilju daljnje suradnje, ravnateljica i kustosi, stručnjaci za pojedina područja, posjetili su Prirodoslovni muzej i ZOO u Splitu, Gradski muzej Varaždin i Muzeje Hrvatskog zagorja te su tom prilikom postignuti dogovori o daljnjim aktivnostima u svezi zadovoljavanja kriterija odgovarajuće razine zaštite muzejske građe i muzejske dokumentacije.

Detaljna izvješća s pripadajućom fototekom nalaze se u Hrvatskom prirodoslovnom muzeju.

Također u okviru matičnosti, a vezano za zadovoljavanje kriterija odgovarajuće razine zaštite muzejske građe i muzejske dokumentacije kao matične ustanove za prirodoslovlje, tijekom 2007. g. završena je sanacija teškog stanja u depou Mineraloško-petrografskog odjela koji zbog visoke vlage više nije mogao poslužiti čuvanju muzejske građe koja je bila u njemu pohranjena. Kako je 2006. g. načinjena klimatizacija/ventilacija prostorija, 2007. g. postavljen je uređaj za smanjivanje vlage.